ประเพณีหนึ่งเดียวในโลก

ประเพณีตักบาตรดอกเข้าพรรษา

เป็นประเพณีที่สำคัญที่อยู่คู่กับวัดพระพุทธบาทราชวรมหาวิหารมาช้านาน พี่น้องประชาชนชาวอำเภอพระพุทธบาท และพื้นที่ใกล้เคียงจะถือเอาวันเข้าพรรษาของทุกปี (ตรงกับวันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๘) เป็นวันตักบาตรดอกเข้าพรรษามาโดยตลอด เพื่ออนุรักษ์และส่งเสริมขนบธรรมเนียมประเพณีของท้องถิ่น กระทั่งมาเป็นประเพณีของจังหวัดสระบุรี และปัจจุบันเป็นประเพณีระดับประเทศ และได้ชื่อว่า **"เป็นประเพณีหนึ่งเดียวในโลก"** โดยเดิมจัดงานเพียง ๑ วัน แต่เนื่องจากพุทธศาสนิกชนมาร่วมทำบุญตักบาตรเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก ทางจังหวัดสระบุรีจึงได้เพิ่มจำนวนวันตักบาตร จาก ๑ วัน เป็น ๓ วัน มีพิธีตักบาตรดอกเข้าพรรษาวันละ ๒ รอบคือ **รอบเช้าเวลา ๐๙.๐๐ น. รอบบ่าย เวลา ๑๕.๐๐ น.**

เทศบาลเมืองพระพุทธบาทได้จัดงานประเพณีตักบาตรดอกเข้าพรรษาและถวายเทียนพระราชทานเป็นประจำทุกปี ณ วัดพระพุทธบาทราชวรมหาวิหาร โดยในปี ๒๕๖๐ จะจัดขึ้นในระหว่างวันที่ ๗ - ๙ กรกฎาคม ๒๕๖๐ จึงขอเชิญชวนพี่น้องประชาชน นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ มาร่วมงานประเพณีตักบาตรดอกเข้าพรรษาประจำปี ๒๕๖๐ ซึ่งนอกจากท่านจะได้บุญกุศลอันยิ่งใหญ่กับการถวายดอกเข้าพรรษาแด่พระภิกษุสงฆ์ที่เดินรับบิณฑบาตจากพุทธศาสนิกชน แล้วพระภิกษุสงฆ์จะนำดอกเข้าพรรษาไปสักการะรอยพระพุทธบาท อันจะส่งผลบุญกุศลให้ผู้ทำบุญตักบาตรได้ขึ้นสวรรค์ชั้นดาวดึงส์

ย้อนตำนานสระบุรี
สืบสานประเพณีหนึ่งเดียวในโลก

ตักบาตรดอกเข้าพรรษา

จังหวัดสระบุรี ประจำปี ๒๕๖๐
ณ วัดพระพุทธบาทราชวรมหาวิหาร

วันที่ ๗ -๙ กรกฎาคม ๒๕๖๐

ประวัติงานตักบาตรดอกเข้าพรรษา

ความเป็นมาของการตักบาตรดอกเข้าพรรษานั้น มีแจ้งในพุทธตำนานว่า นายมาลาการ ผู้ทำหน้าที่นำดอกมะลิสดไปถวายพระเจ้าพิมพิสารพระราชาแห่งเมืองราชคฤห์ เป็นประจำทุกวัน มาวันหนึ่งขณะที่นายมาลาการ ออกไปเก็บดอกมะลิอยู่ในสวน องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พร้อมด้วยพระภิกษุสงฆ์กำลังเสด็จออกบิณฑบาตผ่านมา นายมาลาการเห็นดังนั้น จึงเกิดความเลื่อมใสศรัทธาต่อพระพุทธองค์ จึงนำดอกมะลิ ๘ กำมือ ไปถวายพระพุทธองค์

พระเจ้าพิมพิสารราชา ทรงทราบข่าวว่า พระศาสดาเสด็จออกบิณฑบาตมาถึงใกล้ ๆ พระราชวังจนนายมาลาการได้พบปะและถวายดอกมะลิบูชา พระราชาจึงเสด็จพระราชดำเนินไปถวายบังคมต่อพระศาสดา แล้วตามเสด็จพระศาสดาไปด้วยความเลื่อมใสศรัทธา พระเจ้าพิมพิสารเลยบำเหน็จรางวัลความดีความชอบ และพระราชทานสิ่งของทั้งปวงให้กับนายมาลาการ นับแต่นั้นมานายมาลาการก็อยู่อย่างร่มเย็น ปราศจากทุกข์ใด ๆ ทั้งปวง ด้วยอานิสงส์ของการนำดอกมะลิบูชาแด่พระองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแทนการตักบาตรจากอานิสงส์ดังกล่าวแต่ครั้งพุทธกาล ชาวพุทธทั่วไปจึงถือเป็นประเพณี **"ตักบาตรดอกเข้าพรรษา"** เป็นประจำทุกปีตลอดจนกระทั่งถึงปัจจุบัน

ประวัติดอกเข้าพรรษา

วันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๘ ของทุกปี เป็นวันเข้าพรรษา ชาวอำเภอพุทธบาท จะนำดอกไม้ชนิดหนึ่งใช้ตักบาตร จนกระทั่งเกิดเป็นประเพณีท้องถิ่นดอกไม้ที่นำมาใช้ตักบาตรในประเพณีนี้ เรียกกันว่า **"ดอกเข้าพรรษา"** หรือ **"ดอกหงส์เหิน"** เพราะลักษณะของดอกและเกสรประดุจดังตัวหงส์ที่กำลังเหินบินด้วยท่วงท่าลีลาอันสง่างามนั่นเอง ดอกเข้าพรรษาหรือดอกหงส์เหิน ๑ ปี จะออกดอกเพียงครั้งเดียว เฉพาะช่วงเทศกาลเข้าพรรษาเท่านั้น ในท้องที่อำเภอพระพุทธบาท พบว่ามี ๒ สกุล ได้แก่ สกุลกระเจียว มีดอกสีขาวหรือขาวอมชมพู และสกุลหงส์เหิน เมื่อถึงวันเข้าพรรษา ชาวอำเภอพระพุทธบาท จะพากันไปเก็บดอกเข้าพรรษาตามไหล่เขาโพธิลังกาหรือเขาสุวรรณบรรพต เทือกเขาวงและเขาพุ ในเขตอำเภอพระพุทธบาท นำมาจัดรวมกับธูปเทียน เพื่อตักบาตรถวายพระ ซึ่งที่จังหวัดสระบุรีนี้ได้จัดพิธีตักบาตรดอกเข้าพรรษา ณ วัดพระพุทธบาทราชวรมหาวิหาร พระอารามหลวง

เทียนพรรษาพระราชทาน

สถาบันพระมหากษัตริย์ถือเป็นสถาบันหลัก พระมหากษัตริย์ทรงเป็นอัครเอกศาสนูปถัมภก ทรงส่งเสริมทะนุบำรุงพระพุทธศาสนาให้เจริญอย่างมั่นคง โดยพระราชพิธีเข้าพรรษา เป็นหนึ่งในพระราชพิธี ๑๒ เดือน มีความสำคัญมากพระราชพิธีหนึ่ง ในราชสำนักได้ปฏิบัติสืบมาแต่โบราณจนถึงปัจจุบัน จะมีการหล่อเทียนพรรษา ซึ่งทางสำนักพระราชวังจะแจ้งให้พระบรมวงศานุวงศ์ และหน่วยงานราชการต่าง ๆ ที่มีจิตศรัทธา โดยเสด็จพระราชกุศลในการหล่อเทียนพรรษา โดยนำขี้ผึ้งมามอบที่กองราชพิธี เมื่อรวบรวมพร้อมแล้ว เจ้าพนักงานจะได้หุงขี้ผึ้ง แล้วนำไปตั้งพร้อมด้วยหุ่นเทียนพระราชทานที่ประทับ

ต่อจากนั้น เจ้าหน้าที่จะนำเทียนพรรษาที่หล่อแล้วไปตกแต่งลวดลายปิดทองให้เรียบร้อย เมื่อถึงวันเข้าพรรษา เจ้าพนักงานจะนำเทียนพรรษาและไม้ขีดไฟที่พระราชทานไปจุดเป็นพุทธบูชาตามพระอารามหลวงที่สำคัญ ได้ทรงโปรดเกล้าให้วัดพระพุทธบาทราชวรมหาวิหาร เป็นพระอารามชั้นเอก และได้รับพระราชทานเทียนพรรษาพระราชทาน

แผนผังงาน "ย้อนตำนานสระบุรี สืบสานประเพณีหนึ่งเดียวในโลก ตักบาตรดอกเข้าพรรษา" จังหวัดสระบุรี ประจำปี ๒๕๖๐

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดสระบุรี
โทร./โทรสาร ๐ ๓๖๒๑ ๑๔๘๖
www.saraburilocal.go.th

จังหวัดสระบุรี ร่วมกับ องค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี
เทศบาลเมืองสระบุรี และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ทุกแห่งในจังหวัดสระบุรี

อำเภอหนองโดน
อำเภอบ้านหมอ
ไปลพบุรี
ถนนศรีรักษา
วงเวียนผลไม้
ถนนสุวรรณประสาท
ถนนพหลโยธิน
ถนนสายคู่
ถนนสายบ่อพราน
ก๋วยเตี๋ยวเจ้ดาว
อาหารตามสั่ง
อเล็กซ์สเต็กเฮาส์
ข้าวมันไก่
ไลท์เอาท์
ราดหน้าหมูหมัก
ตลาดพุทธบูชา
ตลาดแดง
ร้านขายของฝาก
ก๋วยเตี๋ยวเนื้อ
ก๋วยเตี๋ยวยายหมวย
ปุ้มปุ้ย
ผัดไท เจ้ปุ้ย
ศาลเจ้าพ่อทรงธรรม
มณฑป
ศาลเจ้าพ่อเขาตก
สถาพรก๋วยเตี๋ยวเป็ด
ส้มตำชุมสาย
เจี๊ยบหมูกระทะ
สภ.พระพุทธบาท
ที่ว่าการอำเภอพระพุทธบาท
โรงเรียนอนุบาลวัดพระพุทธบาท
โกเล็กข้าวมันไก่
จูข้าวมันไก่
ล้วนข้าวมันไก่
ไก่ย่างวรนุช
โรงพยาบาลพระพุทธบาท
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี
พักอุ่น 1
พักอุ่น 2
พักอิ่ม
Trio
โรงแรมพฤกษาสิริ
สำนักงานเทศบาลเมืองพระพุทธบาท
สุกี้นกน้อย
กุศลสถานถ้ำประทุน
บ่อพรานล้างเนื้อ

สถานที่ราชการ	
ร้านอาหาร	
ตลาด	
ที่จอดรถ	
โรงแรม / ที่พัก	
งานป้องกันฯ	

เบอร์โทรฉุกเฉิน

สภ.พระพุทธบาท ๐ ๓๖๒๖ ๖๕๐๐ หรือ ๑๙๑
ที่ว่าการอำเภอพระพุทธบาท ๐ ๓๖๒๖ ๖๖๑๕
เทศบาลเมืองพระพุทธบาท ๐ ๓๖๒๖ ๗๑๑๑
งานป้องกันฯ เทศบาลเมืองพระพุทธบาท
๐ ๓๖๒๖ ๗๕๘๓, ๐ ๓๖๒๖ ๙๑๙๙ หรือ ๑๙๙

กำหนดการจัดงาน "ย้อนตำนานสระบุรี สืบสานประเพณีหนึ่งเดียวในโลก ตักบาตรดอกเข้าพรรษา" จังหวัดสระบุรี ประจำปี ๒๕๖๐

วันศุกร์ที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๖๐

๑. พิธีถวายเทียนพรรษา จังหวัดสระบุรี ๙๐ ต้น

เวลา ๐๘.๓๐ น. ◉ หัวหน้าส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ เอกชน ข้าราชการ พนักงาน แขกผู้รับเชิญ และเจ้าภาพเทียนพรรษา พร้อมกัน ณ วัดพระพุทธฉาย อำเภอเมืองสระบุรี

เวลา ๙.๐๐ น. ◉ ผู้ว่าราชการจังหวัดสระบุรี เป็นประธานในพิธี เดินทางมาถึง ณ ศาลาการเปรียญ วัดพระพุทธฉาย อำเภอเมืองสระบุรี จังหวัดสระบุรี
◉ ประธานในพิธีจุดเทียนบูชาพระรัตนตรัย
◉ ประธานในพิธีจุดธูปเทียน เครื่องทองน้อย ถวายราชสักการะ พระบรมฉายาลักษณ์ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร
◉ ประธานในพิธีเปิดกรวยดอกไม้สด ถวายราชสักการะ พระบรมฉายาลักษณ์ สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร
◉ ศาสนพิธีกร อาราธนาศีล
◉ ประธานสงฆ์ให้ศีล
◉ ประธานในพิธีนำกล่าวคำถวายเทียนพรรษา จังหวัดสระบุรี
◉ พระสงฆ์อนุโมทนา
◉ ประธานในพิธีกรวดน้ำ รับพร

การแต่งกาย ชุดโทนสีขาว หรือชุดสุภาพ ไว้ทุกข์

๒. กิจกรรมนิทรรศการ

เวลา ๑๐.๓๐ น. ◉ จัดแสดงนิทรรศการดอกเข้าพรรษา การตกแต่งสวนดอกเข้าพรรษา การแสดงของดี ของเด่น แหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดสระบุรี (บริเวณศาลาเฉลิมพระเกียรติ)

๓. พิธีเปิด

เวลา ๑๓.๐๐ น. ◉ รายงานตัวพร้อมขบวนรถที่ส่งเข้าร่วมงานฯ บริเวณหน้าสำนักงานเทศบาลเมืองพระพุทธบาท

เวลา ๑๔.๐๐ น. ◉ มวลชนที่เข้าร่วมพิธีตักบาตรดอกเข้าพรรษาฯ และร่วมชมขบวนฯ พร้อมกัน บริเวณมณฑลพิธี

เวลา ๑๔.๓๐ น. ◉ ขบวนพยุหยาตรา ขบวนเจ้าเมืองสระบุรี ขบวนเทียนพรรษาพระราชทาน และขบวนเทียนพรรษา จังหวัดสระบุรี และขบวนรถบุปผชาติและขบวนวัฒนธรรม เคลื่อนขบวนจากบริเวณหน้าสำนักงานเทศบาลฯ เข้าสู่ถนนสายคู่ (เลนกลาง)

เวลา ๑๕.๐๐ น. ◉ ขบวนแรกเคลื่อนผ่านกองอำนวยการ

เวลา ๑๖.๔๕ น. ◉ ขบวนสุดท้ายเคลื่อนผ่านกองอำนวยการ

เวลา ๑๖.๕๐ น. ◉ ประธานในพิธีเดินทางมาถึงปะรำพิธี

เวลา ๑๗.๐๐ น. ◉ พิธีเปิดงานย้อนตำนานสระบุรี สืบสานประเพณีหนึ่งเดียวในโลก "ตักบาตรดอกเข้าพรรษา" จังหวัดสระบุรี ประจำปี ๒๕๖๐
◉ ขบวนอัญเชิญพระพุทธรูป
◉ ขบวนพระสงฆ์ (เพื่อให้ประธานและประชาชนตักบาตรดอกเข้าพรรษาฯ)
◉ พระสงฆ์ลงจากมณฑป
◉ พุทธศาสนิกชนประกอบพิธีล้างเท้าพระ

เวลา ๑๙.๐๐ น. ◉ การแสดงการขับร้องเพลงพระราชนิพนธ์และการแสดงวัฒนธรรม

เวลา ๒๒.๐๐ น. ◉ ปิดงาน

หมายเหตุ การแต่งกาย เสื้อผ้าไทยลายดอกเข้าพรรษาสีขาว ดำ เทา หรือเสื้อผ้าไทย (โทนสีขาว ดำ เทา)

วันเสาร์ที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๖๐

๑. การแสดงสินค้า OTOP และการแข่งขันกีฬา

เวลา ๐๘.๓๐ น. ◉ การแสดงสินค้าหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์

เวลา ๐๙.๐๐ น. ◉ การแข่งขันกีฬาบาสเกตบอล ๓ คน

๒. พิธีตักบาตรดอกเข้าพรรษาและล้างเท้าพระ (รอบเช้า)

เวลา ๐๙.๐๐ น. ◉ ตักบาตรดอกเข้าพรรษา
◉ พระสงฆ์นำดอกไม้ขึ้นไปนมัสการรอยพระพุทธบาท
◉ พระสงฆ์ลงจากมณฑป พุทธศาสนิกชนประกอบพิธีล้างเท้าพระ

๓. กิจกรรมนิทรรศการ

เวลา ๑๐.๓๐ น. ◉ จัดแสดงนิทรรศการดอกเข้าพรรษา การตกแต่งสวนดอกเข้าพรรษา การแสดงของดี ของเด่น แหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดสระบุรี (บริเวณศาลาเฉลิมพระเกียรติ)

๔. พิธีตักบาตรดอกเข้าพรรษาและล้างเท้าพระ (รอบบ่าย)

เวลา ๑๕.๐๐ น. ◉ ตักบาตรดอกเข้าพรรษา
◉ พระสงฆ์นำดอกไม้ขึ้นไปนมัสการรอยพระพุทธบาท
◉ พระสงฆ์ลงจากมณฑป พุทธศาสนิกชนประกอบพิธีล้างเท้าพระ

เวลา ๑๙.๐๐ น. ◉ การแสดงการขับร้องเพลงพระราชนิพนธ์และการแสดงวัฒนธรรม

เวลา ๒๒.๐๐ น. ◉ ปิดงาน

วันอาทิตย์ที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๖๐

๑. กิจกรรมวิ่งตามรอยพ่อ

เวลา ๐๔.๓๐ น. ◉ ผู้ร่วมพร้อมกัน ณ บริเวณลานหน้าศาลาเฉลิมพระเกียรติ วัดพระพุทธบาทราชวรมหาวิหาร

เวลา ๐๕.๑๕ น. ◉ ผู้ร่วมกิจกรรมเตรียมร่างกาย

เวลา ๐๕.๓๐ น. ◉ เริ่มปล่อยตัวนักวิ่ง (ผู้ร่วมกิจกรรม)

๒. การแสดงสินค้า OTOP และการแข่งขันกีฬา

เวลา ๐๘.๓๐ น. ◉ การแสดงสินค้า หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์

เวลา ๐๙.๐๐ น. ◉ การแข่งขันบาสเกตบอล ๓ คน

๓. พิธีตักบาตรดอกเข้าพรรษาและล้างเท้าพระ (รอบเช้า)

เวลา ๐๙.๐๐ น. ◉ ตักบาตรดอกเข้าพรรษา
◉ พระสงฆ์นำดอกไม้ขึ้นไปนมัสการรอยพระพุทธบาท
◉ พระสงฆ์ลงจากมณฑป พุทธศาสนิกชนประกอบพิธีล้างเท้าพระ

๔. กิจกรรมนิทรรศการ

เวลา ๑๐.๓๐ น. ◉ จัดแสดงนิทรรศการดอกเข้าพรรษา การตกแต่งสวนดอกเข้าพรรษา การแสดงของดี ของเด่น แหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดสระบุรี (บริเวณศาลาเฉลิมพระเกียรติฯ)

๕. พิธีตักบาตรดอกเข้าพรรษาและล้างเท้าพระ (รอบบ่าย)

เวลา ๑๕.๐๐ น. ◉ ตักบาตรดอกเข้าพรรษา
◉ พระสงฆ์นำดอกไม้ขึ้นไปนมัสการรอยพระพุทธบาท
◉ พระสงฆ์ลงจากมณฑป พุทธศาสนิกชนประกอบพิธีล้างเท้าพระ

เวลา ๑๙.๐๐ น. ◉ การแสดงการขับร้องเพลงพระราชนิพนธ์และการแสดงวัฒนธรรม

เวลา ๒๒.๐๐ น. ◉ ปิดงาน